

Podstawą prawną do zarządzenia obowiązku odbycia warsztatów umiejętności rodzicielskich (wychowawczych) jest art. 109 §1 i §2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z dnia 25 lutego 1964 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2809). Stosownie z treścią tych przepisów sąd opiekuńczy w sytuacji, gdy dobro dziecka jest zagrożone, może zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, a w tym skierować rodziców do placówki albo specjalisty zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń.

Analizując zastosowanie tych przepisów w praktyce orzeczniczej zwrócić uwagę należy na trzy kwestie. Pierwsza to sposób w jaki sądy opiekuńcze orzekają obowiązek odbycia warsztatów wychowawczych.

Dla przykładu:

- Sąd Rejonowy w Suwałkach w postanowieniu z dnia 6 maja 2022 r, sygn. akt: III Nsm 227/21 zobowiązał rodziców do udziału w konkretnych warsztatach organizowanych przez wskazaną przez ten Sąd Fundację;

- Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego w Warszawie w postanowieniu z dnia 10 października 2017 r., sygn. akt: VI Nsm 488/16 zobowiązał rodziców do udziału w warsztatach wychowawczych lub warsztatach dla rodziców pozostających w konflikcie okołorozwodowym.

Druga kwestia dotyczy udowadniania przed sądem faktu ukończenia kursu rodzicielskiego i uznania tego przez Sąd. W zacytowanym wyżej orzeczeniu Sądu Rejonowego w Suwałkach, Sąd ten zobowiązał rodziców do składania sprawozdań z uczestnictwa w warsztatach, raz na dwa miesiące (szkolenia miały charakter okresowy). Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego w Warszawie w postępowaniach prowadzonych pod sygn. akt: VI Nsm 102/19 oraz VI Nsm 2136/18 orzekając o przywróceniu władzy rodzicielskiej wziął pod uwagę ukończenie przez matkę warsztatów umiejętności wychowawczych i nie wymagając przedstawienia szczególnego rodzaju dokumentów.

Trzecia kwestia warta poruszenia to brak przepisów prawa, które wyznaczałyby sądom ramy w zakresie zobowiązania rodziców do odbycia warsztatów rodzicielsko-wychowawczych. W każdym przypadku o sposobie wykonania postanowienia decyduje sąd. W orzecznictwie można spotkać przykłady postanowień, które w sposób drobiazgowy opisują zakres takich warsztatów, a czasami nawet podmiot prowadzący. Są również orzeczenia, które opisują to zobowiązanie w sposób ogólnikowy, ograniczając się jedynie do stwierdzenia „zobowiązać do odbycia warsztatów umiejętności wychowawczych” bez określania programu takich warsztatów.

Opinia prawna w przedmiocie regulacji dotyczących warsztatów psychologicznych „Warsztaty Rodzicielskie” oferowanego przez Centrum Anteris Justyna Rokicka z siedzibą w Warszawie

W nawiązaniu do zapytań skierowanych przez Centrum Anteris Justyna Rokicka z/s w Warszawie (dalej jako: Centrum Anteris) w przedmiocie analizy warsztatów psychologicznych „Warsztaty Rodzicielskie” w kontekście obowiązujących przepisów prawa oświatowego i rozporządzeń wykonawczych, niniejszym poniżej wskazuję co następuje:

I. Kwestia analizy obowiązujących przepisów prawa oświatowego i rozporządzeń wykonawczych

Na wstępie, wymaga podkreślenia, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami warsztaty psychologiczne pod nazwą „Warsztaty Rodzicielskie” prowadzony są przez Centrum Anteris zarejestrowany jako niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego na podstawie art. 117 ust. 1a pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737) (dalej jako: Ustawa). Warsztat prowadzony jest tylko i wyłącznie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dopuszczalnych przez prawo oświatowe, co wynika bezpośrednio z art. 117 ust. 3 Ustawy. Warsztat odbywa się w formie e-learningowej poprzez platformę szkoleniową www.kursy.godzinadlasiebie.pl i obejmuje 12 lekcji online i ćwiczenia. Każdy uczestnik może w dowolnym i dogodnym dla siebie momencie zalogować się i obejrzeć nagrania. Ponadto uczestnicy w trakcie trwania warsztatów zobowiązani są do wypełniania ćwiczeń otwartych, przeprowadzając analizę i wyciągając wnioski dotyczące jego relacji z dzieckiem/dziećmi. Wypełnione ćwiczenia sprawdzane są przez prowadzącą warsztaty. W trakcie trwania warsztatów psychologicznych uczestnik otrzymuje indywidualne porady psychologiczne podczas rozmowy telefonicznej z psycholog prowadzącą warsztaty. Ukończenie warsztatów możliwe jest po zaliczeniu testu, którego potwierdzeniem jest zaświadczenie wydawane przez Centrum Anteris na podstawie § 23 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 217). Test składa się z 12 pytań – po 1 z każdej lekcji, a do testu można podchodzić wielokrotnie, aż do uzyskania 100% prawidłowych odpowiedzi.

II. Omówienie przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz aktualnego orzecznictwa w kontekście zarządzeń opiekuńczych i zobowiązujących do odbycia warsztatów umiejętności rodzicielskich (wykonawczych).

III. Wnioski końcowe opinii prawnej

Należy zauważyć, iż ukończenie warsztatów psychologicznych „Warsztaty Rodzicielskie” organizowanych przez Centrum Anteris może zostać uznane przez sąd opiekuńczy za skuteczne wykonanie zobowiązania do ukończenia warsztatów kompetencji rodzicielskich (wychowawczych) w kontekście spraw rodzicielskich, chyba że opiniowany warsztat nie będzie pokrywał się z określonym przez sąd w postanowieniu zakresem, programem, czy celem warsztatów.

Zaświadczenie o ukończeniu warsztatów psychologicznych zostaje wydane zgodnie z treścią § 23 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 217), a także będzie zawierać wszystkie niezbędne informacje zawarte w § 23 ust. 4 w/w Rozporządzenia. Tak sporządzone zaświadczenie powinno zostać uznane przez sąd opiekuńczy, chyba że opiniowany warsztat psychologiczny nie będzie pokrywał się z określonymi przez sąd w postanowieniu zakresem, programem lub celem warsztatów. Warto zaznaczyć, iż ustawodawca nie przewidział wzoru dla takiego zaświadczenia, a co za tym idzie każde zaświadczenie wystawione w sposób prawidłowy zawierające niezbędne informacje powinno zostać uznane.

Niniejsza informacja prawna została sporządzona w oparciu o założenia wskazane w jej treści oraz informacje uzyskane od Startupu, w rezultacie czego jedynie w odniesieniu do wskazanych informacji bazowych jej treść pozostaje adekwatna. Treść informacji prawnej objęta jest w całości tajemnicą zawodową i sporządzona została wyłącznie na potrzeby własne Startupu. Informacja prawna nie może być w szczególności powielana, modyfikowana oraz przedrukowywana bez zgody Opiniującego. Stan prawny informacji prawnej został przyjęty w formie aktualnej na dzień jej sporządzenia.

radca prawny dr Marzena Kucharska - Derwisz